

SAMOROST

Exkurze I. A - Šumava a Hluboká nad Vltavou

...ale jedno si Šumava podržela, působí jako melancholická píseň, která nezadržitelně proniká do srdce. Bez přestání se před námi rozprostírají lesy a slatě a vyprávějí nám epopej, která nemá obdoby....

Karel Klostermann

Šumavský prales, Josef Krejsa

Vážení čtenáři,

jak čísel našeho školního časopisu přibývá, ubývá nápadů, s čím novým přijít. Zkrátka mám pocit, jako by tu už skoro všechno bylo...

Naštěstí nás neopouštějí věrní autoři vynikajících povídek, kteří nedávno odmaturovali a zásobují časopis dalšími skvělými kousky. Dokonce se zjevil i nový nadějný talent, nejen prozaický, ale i poetický, s jehož dílem se také v tomto čísle seznámíte.

Také jsme dali větší důraz na tuzemské odborné exkurze, slovem i obrazem, i když těm významným zahraničním jsme se také pochopitelně nevyhnuli.

Pěkné počtení vám a mně spoustu dalších aktivních autorů.

- moon -

Naše exkurze se konala 12. - 13. května, začínajíc před hlavní budovou Střední lesnické školy v Písku. Vyrazili jsme brzy ráno v 7 hod. směr Šumava, do našeho nejkrásnějšího národního parku, který se nachází v jižních Čechách, u hranic s Rakouskem a Německem.

Tento národní park byl vyhlášen jistě právem – díky jeho kráse a stáří místních lesů, dřívě neprostupných pralesů a horských luhů. V tomto parku se nachází mnoho skrytých malebných míst, kterých si oko netrénovaného člověka těžko všimne; od obřích lesních velikanů po nejmenší hmyz. Najdeme zde spousta potoků, potůčků, říček a řek. Nečekejte zde ale nějaké veletoky, protože jak známo, mnoho řek pramenících u nás v České republice se mění ve větší toky až za našimi hranicemi. Proto v NP Šumava najdeme celou řadu říček, které zdejšímu obyvatelstvu mnohdy zlehčovaly život a usnadňovaly práci. V tomto parku najdeme až do dnešních dnů i pralesy, které připomínají zašlou slávu zdejších obrovských a neprostupných hvozdů. Takovým pozůstatkem je například Boubín, který ještě v některých místech připomíná staré původní horské pralesy. I toto místo je dnes již ale také pozměněno činností člověka, bez které se ostatně již naše lesy neobejdou. Obzvláště stromoví veličáni Šumavy jsou dosti poškozováni zejména lýkožroutem smrkovým, s nímž si lesníci po desetiletí (ba i staletí) dokázali vcelku úspěšně poradit. To se ale již za současného sabotování tradičních lesnických postupů moderními „panelákovými“ ochránci přírody (POP) nedaří, a tak dochází k jeho kalamitnímu šíření po obrovských rozlohách lesních ploch. Názorový střet lesníků a „ochránců přírody“ kopíruje podobné problémy z anglosaských zemí (např. požár v Yellowstone v roce 1988), při nichž se odborná lesnická práce zpochybňuje na emocionální rovině, bez případných solidních a nestranných, vědecky podložených argumentů pro alternativní hospodaření s lesem. Východiska pro ochranu přírody v NP sice legislativně vymezují pásma (zóny) klidu a hospodaření, ale jako argumentační základ pro tzv. nezasahování slouží filozofické romantické úvahy o návratu k přírodě J. J. Rousseaua z 18. stol. a H. D. Thoreaua z 19. stol, nikoliv podložené odborné studie pro hospodaření s lesními ekosystémy nebo praktické zkušenosti a konkrétní znalosti a příklady.

Záznamy o napadení kůrovcem se ve větší míře datují již k r. 1873-1876 a větrné kalamitě, která šumavské hory postihla a při které bylo napadeno 7 mil. m³ dřevní hmoty. Podobná kalamita v tomto období vznikla i ve Východních Karpatech,

kde toto napadení bylo obdobné. Problém s kalamitou lýkožrouta smrkového většího rozsahu je znám i z let 1945-1947, kdy se projevil v Krkonoších, Orlických horách, Slovenském rudohoří a na Šumavě – kde dosáhl 2 mil. m³ dřevní hmoty. Kalamity podobných rozměrů, vázané na větrné vývraty a následné napadení lýkožroutem, jsou v posledních letech častější – jak nasvědčuje např. kalamita po orkánu Kiril nebo Emma. Tyto zkušenosti svědčí o důležitosti ochrany našich lesů – a to nejlépe vyzkoušenými lesnickými postupy a bez experimentů s tzv. přírodní resiliencí – jak jsme se mohli prakticky přesvědčit také na naší exkurzi. Doufejme, že se dnes tento problém začne řešit razantněji a veřejnost si co nejdříve opět uvědomí význam a smysl lesnických provozních zkušeností, tak, jak byly chápány v relativně nedávných dobách. To vše v kontextu pokračujících ztrát národního lesního bohatství, které jsme zdědili po našich předcích, kteří nám ho – s pomocí lesníků – dokázali zachovat ve své skoro původní kráse. Snad pak začne klesat i podíl kalamitních lesních ploch, rozšiřujících se žírem malého a škodlivého zvířátka, zvaného lýkožrout smrkový.

Šumava

Důležitým faktem, který má velký důsledek na podobu národního parku, je tedy souběh přehnané touhy zájmových ekologických skupin prosadit tzv. bezzásahovou „šumavskou divočinu“, který se v minulých letech propojil se sníženým zájmem veřejnosti porozumět podstatě sporu mezi amatérskými „panelákovými“ ekology a profesionály, zabývajícími se managementem lesních porostů v krajině (lesníky).

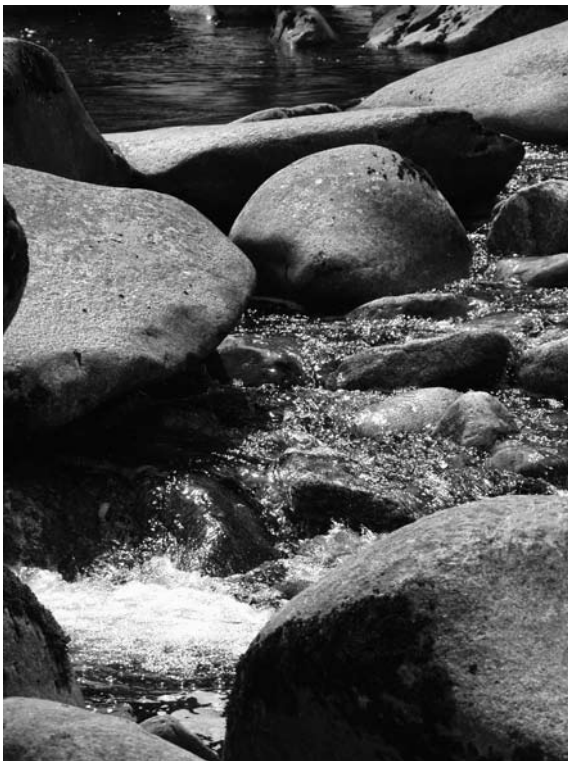
Boubínský prales je nedílnou součástí Národního parku Šumava, jako jeden z unikátů lesnického odkazu české přírody. Nachází se zde jedny z největších smrků ztepilých. „**Král smrků**“, stojící v 1000 m n. m., uschl v r. 1969 a o rok později padl při vichřici, byl stár přibližně 440 let, obvod kmene 508 cm, průměr 162 cm, výška 57,6 m a objem necelých 30 m³. K populárnímu stromu vedla stezka, bohužel nápor turistů na kořenový systém se podepsal na stabilitě stromu. Pád Krále smrků přispěl k uzavření jádra pralesa před veřejností. Pozůstatky velikána je možné vidět na naučné stezce (samotný padlý rozkládající se kmen ale není ze stezky vidět), výřez je vystaven v informačním středisku Lesů ČR v Zátóni, výřez z výšky 12 m pak v loveckém zámečku Ohrada u Hluboké nad Vltavou. Za života stromu byly odebrány rouby a roste tak několik desítek jeho potomků. V sousedství vývratu „**Krále smrků**“ roste „*Nástupce krále*“.

Tradiční Boubínská obora, zaměřená na chov vysoké zvěře, je další z atrakcí této části Šumavy (nejen pro lovce a myslivce), vedená a vlastněná LČR, s výměrou 1940 ha. Od roku 1756, kdy byl v oblasti uloven poslední vlk, nastalo zvýšení stavů jelení zvěře, což způsobilo nemalé potíže. Docházelo k častým střetům pytláků s mysliveckým personálem, někdy i s tragickými následky. Kromě toho zvěř působila značné škody na polích místních obyvatel, kteří vyžadovali od vrchnosti odškodné. Proto nařídil kníže Schwarzenberg v roce 1790 redukci jelení zvěře na Šumavě, která mu honebně patřila

celá, a v roce 1817 její úplné vystřílení. Poslední jelen byl na Boubínsku uloven v roce 1827. Na důvody likvidace se však časem zapomnělo a v roce 1874 byla na Boubín jelení zvěř opět přivezena. Po několikaletém přísném hájení byl první jelen střelen v roce 1886. V současné době činí cílový kmenový stav obory 250 ks a výnosy z poplatkových odstřelů (především zahraničních lovců) vysoce převyšují náklady na provoz obory. Jelení zvěř obory je kvalitní a snese srovnání s ostatními chovy v naší republice. Je jen s podivem, že vysoká zvěř bývá čím dál častěji vydávána za ničitele našich lesů – to člověka, žijícího v horských oblastech a v srdci přírody, nenapadne ani vyslovit. Stav vysoké zvěře byly sice v nedávné minulosti – v níž byl režim k jelení zvěři až moc tolerantní – zvýšené a zvěř působila škody loupáním, ohryzem i okusem, ale dnes je náprava již zjednána a redukční odstřel byl místy prosazován až přehnaně.

Naše vlastní exkurze začala za Volyní u našeho národního stromu – lípy, která je zřejmě druhou největší v ČR a nachází se asi 1 km od Sudslavic. Proto náš pan ředitel zřejmě usoudil, že je naší povinností a ctí tento strom zhlédnout. Stáří této lípy je odhadováno na více než 600 let, ačkoliv je z důvodu vykotlanosti jejího kmene přesnost jejího stáří diskutabilní. Pokud vezmeme v potaz obvod kmene činící skoro 12 metrů, výšku stromu a celou korunu, je tento obdivuhodný věk zřejmě odpovídající, a tak strom zažil možná ještě dobu vlády Karla IV. Lípa je nazývána i Husovou a pověst vypravuje, že pod lípou mistr Jan kázal.

Náš další cíl cesty byla Chalupská slat' u Borové Lady, která je jakousi přírodní raritou a kvůli inverznímu teplotnímu efektu činí zdejší rašeliniště jedním z nejchladnějších míst v republice. Proto

Vydra

Čeňkova pila, 1932

Rokyta, kde jsme měli možnost zhlédnout také mineralogické sbírky související s učivem v druhém ročníku. Film o plavbě dříví z vyšších poloh Šumavy byl velmi poučný, protože se někteří z nás poprvé dozvěděli podrobnosti o dopravě dříví z šumavských horských pralesních hvozdů. Jak jsme se dozvěděli, plavení dříví trvalo až do poválečného období, kdy přetrvávalo špatné dopravní spojení s průmyslovou nížinou jihočeské pánve. Pro budoucí lesníky a lesní dělníky se zdá být zajímavé a důležité vědět o starých způsobech dopravy, pro nás nejdůležitější suroviny – dřeva.

Naše další důležitá zastávka byla Vchynicko-Tetovský plavební kanál, který byl jedním z nemnoha důležitých dopravních uzlů pro dopravu dřeva. Spojuje Vydru a Křemelnu, když obchází nesplavný a zároveň nejkrásnější úsek Vydry pod Antýglem. Jeho začátek je na Vydře pod bývalým Tetovem. Délka kanálu je 14,4 km, výškový rozdíl je 190 m, místy je až 5 m široké koryto, částečně vyzděné. Tímto kanálem bylo splavováno palivové dříví, které bylo později využito v domácnostech a také ve sklárnách a jiných průmyslových fabrikách s tepelným zpracováním materiálů. Tento významný kanál skýtá mnoho pomalých a rychlejších úseků toku, který byl především ovlivněn rozmanitým terénem, zvláště v horské části šumavských hor. Chlad a dravá síla toku se mi potvrdila při osobním testu „udržení delšího prkna“ v proudu.

Naší další zastávkou byl střední tok říčky Vydry, která byla také svého času zkoušena jako médium pro splavování dřeva. Z důvodu velké kamenitosti byl však tento záměr opuštěn a pro dopravu dříví byl vybudován umělý plavební kanál kolem jejího toku. Úsek, který jsme zhlédli, byl v první zóně národního parku, kde tudíž platí zákon o neopouštění vybudovaných a vyznačených pěšin, proto, aby návštěvníci neponičili vzácné a chráněné rostliny, kterých jsme i my viděli mnoho. Opatření zároveň brání a ochraňuje klid zvěře v jejím přirozeném prostředí. Kolem říčky jsme zhlédli mnoho zajímavých a romantických míst, které jsme zachytili také prostřednictvím fotoaparátů. Někteří si i zkusili teplotu vody na vlastní kůži, což v této roční době znamená stále ještě mrazivou zkušenost 10 - 11 °C a potvrzuje, že horské bystřiny bývají velmi chladné i v letních částech roku – doslova „jako křen“. Teplotu vody tedy není radno zkoušet, tak, jak se o to pokusil jeden ze spolužáků při neopatrné chůzi po kraji toku. Tato osobní zkouška jistě stála za to, protože málokterý občan a student si dovolí přestoupit zákaz přístupu k říčnímu korytu.

Tato říčka je i mediálně známá z důvodu natáčení populárního českého večerníčku „Vydrýsek“, pojednávajícím o mláďeti vydry říční a zpracovaném známým režisérem a propagátorem přírody, panem Václavem Chaloupkem z Plzně.

Dále jsme si zde také mohli prohlédnout Čeňkovu pilu, ležící v nadmořské výšce 670 m na soutoku Křemelné a Vydry (začátek Otavy protékající také Pískem), která byla ve své době důležitým producentem zpracovaného dřeva a dopravní tepnou zbudovaním Vchynicko-Tetovského kanálu pro přiblížení dřevní hmoty do měst a nejbližších vesniček. S návazným využitím vlakových tratí doslova zásobovala dřevem až daleké centrum habsburské monarchie ve Vídni. Majitelem pily byl pan Čeňk Bubeníček – podle jehož jména byla pila a později osada pojmenována. Tato pila byla svého času velmi důležitá i pro kulturní povědomí tehdejších Čech, protože zde v r. 1867 jako host pana Bubeníčka pobýval velikán české hudby Bedřich Smetana a právě zde zřejmě vznikl námět pro symfonickou báseň Vltava.

Jednou z posledních zastávek byl známý lovecký zámek Ohrada, který pro některé z nás představoval již dobře známé a atraktivní místo. Nachází se zde mezi rybníky Mulenovským a Zvolenovským výborná instalace oborů nám blízkých v podobě Muzea lesnictví, rybářství a myslivosti. Zámek byl vystaven v r. 1708-1713 v barokním slohu podle projektu architekta P. I. Bayera pro knížete Schwarzenberga jako lovecký zámek, který měl sloužit k pořádání honů a honosných loveckých slavností. První lovecké muzeum na Ohradě vzniklo již v polovině 19. století (1842), kdy tam byly soustředěny rozsáhlé sbírky loveckých trofejí a vycpanin a patří tak mezi naše nejstarší muzea vůbec. Dnes je možno v prostorách muzea zhlédnout bohatě malovaný hodovní sál s

Klostermannova chata na Vydře, 1929

se také na této slati vyskytuje jiný vegetační stupeň než v okolní přírodě se stejnou nadmořskou výškou. Je zde mnoho náletových dřevin a borovice kleč, ale největší zajímavostí je rašeliniště, které se zde nachází a pojímá mnoho bylin, které městský člověk jen tak neuvidí: brusnice borůvka, brusnice brusinka, blatouch jarní, vřes, atp.

Naší další zastávkou byl soutok Vydry a Modravy, kde jsme se pozastavili nad kouskem krásné zdejší přírody a toto místo zaznamenali i na společné fotografii. Soutok těchto bystřin byl i součástí historického úsilí splavování dřeva ze šumavských lesů. Protože jsme se zajímali o další poznání detailů splavování dříví, vydali jsme se do informačního střediska

hodnotnou sbírkou historických loveckých zbraní, expozici o životě lesa, pěstování lesních porostů, vývoji těžby a dopravy dřeva, četné lovecké a myslivecké exponáty a unikátní trofeje jelenovitých. Prohlídku uzavírají expozice dokumentující vývoj rybářství a proslulého jihočeského rybníkářství. Nedávno zde byla reinstalována zajímavá expozice s titulem „*Africké cesty Adolfa Schwarzenberga*“. Poslední mužský příslušník hlubocko-krumlovské větve rodu Schwarzenbergů, JUDr. Adolf Schwarzenberg (1890-1950), podnikl v letech 1929-1939 šest výprav do východní Afriky. Poprvé na černý kontinent cestoval ještě jako svobodný mládenec, na následujících pět výprav jej již doprovodila manželka Hilda. Jejich cílem bylo poznání egyptských památek, každodenního života domorodých obyvatel a především lov. Organizátorem prvních čtyř expedic byl ve své době známý český cestovatel a přírodovědec Bedřich Machulka. V roce 1933 Adolf Schwarzenberg pronajal od britské koloniální správy na 999 let farmu nedaleko Nairobi. Jelikož podmínkou nájemní smlouvy byla investice do pozemku, nový majitel vybudoval zavlažovací kanál, přehradu s elektrárnou a nové cihlové domy. Kníže farmu chápal nejen jako ideální základnu loveckých expedic a netradiční podnikatelský záměr, ale rovněž jako oázu klidu, kam rád unikl z Evropy zmítané politickým napětím. Z afrických cest si manželé Schwarzenbergovi přivezli vedle desítek loveckých trofejí i pestrý etnografický materiál. Z těchto předmětů v roce 1937 vybudovali africkou expozici v chodbě muzea na loveckém zámku Ohrada. Africká expozice na Ohradě vydržela čtvrt století a byla odstraněna až na počátku šedesátých let.

Předposlední zastávkou byla návštěva zámeckého parku zámku Hluboká, která je poměrně rozmanitá, zachovávajíc ráz různých zahradních slohů (např. anglický park i francouzská zahrada). Bohužel jsme neměli příliš času pro seznámení se s dendrologicky hodnotnou sbírkou cizokrajných dřevin. Zámecký park má rozlohu 58 ha a nachází se v nadmořské výšce 390-450 m n. m. Zámecký areál i okolní krajina dostaly svou současnou podobu při novogotické přestavbě zámku, provedené v letech 1840-1871 za knížete Jana Adolfa II. ze Schwarzenberku a jeho manželky Eleonory. Při svých cestách po Británii knížecí manželé navštívili anglický a skotský venkov, kde se seznámili s tvorbou významných anglických krajinářů, jakými byli William Kent, Lancelot Brown či Humphry Repton. Navštívili řadu panských sídel s krajinářskými parky, ale také přírodu v Jezerní oblasti a Skotsku. Kníže byl pozván ke královně na zámek Windsor. Druhou cestu po Anglii v roce 1838 podnikl kníže pravděpodobně již s myšlenkou zbudování elegantního venkovského sídla v Čechách podle anglických předloh. Důvodem výběru Hluboké byla výhodná poloha zámku v krajině, ale i středověké jádro zámku s členitým půdorysem. Kníže chtěl na oblíbeném místě vybudovat sídlo s patřičnou mírou pohodlí a reprezentace podle vzoru anglického královského sídla ve Windsoru. Důležitou úlohu zřejmě sehrála také inspirace romantickými historickými romány Waltera Scotta.

Zámecký park byl založen na polích v blízkosti zámku. Terén musel být nákladně vyrovnán rozsáhlými navážkami. V letech 1851-1854 úpravy vedl zahradník Theodor Rehder, syn zahradního inspektora knížete Pücklera v lužickém Muskau. Další práce, až po dokončení parku roku 1864, vedl knížecí zahradník Rudolf Vácha (1825-1899). Ten využil bohatých zkušeností z rozsáhlých studijních cest do tuzemska i do ciziny, na které byl knížetem vyslán.

Závěrečnou zastávkou pak byla krátká exkurze v oboře Poněšice (1664 ha, ve správě LČR), která nabídla podívanou hlavně pro myslivce a přátele myslivosti – především z důvodu velmi úspěšného a rekordního chovu vysoké zvěře. Zhlédli jsme tu mnoho trofejí jelenů, které se již ve volné přírodě nevyskytují a z těchto trofejí pochází také dva poslední národní rekordy – dřívější ministr zemědělství zde ulovil r. 2001 jelena o hodnotě cca 251 bodů, r. 2007 pak zde ředitel Skanska a. s. ulovil jelena o bodové hodnotě 262,46 bodů. Poněšická obora byla založena v roce 1853. První doložená zmínka o Poněšicích je datována do roku 1407; Poněšice jsou tedy starší než vlastní město Hluboká nad Vltavou. Místní rodák Jindřich z Poněšic byl od roku 1461 královským lovcím (právo získal jako dědičné). Dále obec držel Jan Poněšický z Poněšic. V sedmnáctém století hlavní dvůr od rodu Poněšiců získal rod Lexů, který tento dvůr vlastní dodnes. V osadě se dochovalo několik staveb ve stylu selského baroka. V osmnáctém a devatenáctém století rod Schwarzenbergů návazně založil a obnovil severně od Hluboké nad Vltavou dvě obory: *Starou oboru* – na levém břehu Vltavy existovala již v r. 1480 (výměra 1511 ha; chovaná zvěř – muflon, daněk a černá, jejíž stoupající stavy jsou problematickým trendem české myslivosti) a navštívenou *Poněšickou oboru* – na pravém břehu Vltavy se zvěří vysokou.

Tento zájezd byl pro mne a zřejmě i všechny mé spolužáky ze SLŠ Písek velmi zajímavý a poučný.

Jindřich Pavliš

Soutěž trubačů

Ve dnech 25. - 27. března 2010 proběhla na Brněnském výstavišti Mezinárodní studentská soutěž ve hře na lovecké hudební nástroje, která se konala u příležitosti Světové výstavy myslivosti. Současně proběhla i soutěž ve vábení jelenů. Trubačské soutěže se zúčastnilo celkem 18 souborů z České republiky, Slovenska a Polska.

První soutěžní den proběhl ve znamení slavnostního zahajovacího ceremoniálu a následného zahájení soutěže. V prvním kole čekaly na soubory dvě povinné skladby, první byla Mezinárodní akademická fanfára od JUDr. Petra Vacka a druhou byl Alpenjägermarsch od Stiefa. Pro většinu souborů však byly tyto jejich skladby posledním vystoupením, neboť z 18 souborů postupovalo pouze pět do velkého finále. Velkým překvapením byl postup Velkého souboru VOŠL a SLŠ v Písku ze třetího místa do nedělního finále.

Nedělní finále bylo vskutku velkolepé. Začínali vábiči jelenů. Byly slyšet vynikající výkony v kategorii pokročilých, ale také v kategorii začátečníků byly některé hlasy velmi dobré. Po skončení jejich bloku pokračovalo finále soutěží trubačů. V něm se hrála povinná skladba Hranická hubertská mše – Finále od již zmíněného Petra Vacka a skladba, kterou si volil každý soubor sám. Náš soubor si vybral Chlumeckou fanfáru od Mgr. Petra Dudy. Bohužel se nám nepodařilo udržet krásné třetí místo, ale nakonec jsme obsadili pro nás neuvěřitelné čtvrté místo, které je zároveň doposud nejlepším umístěním souboru.

Ondřej Bešták

EXKURZE VOŠL a SLŠ B. SCHWARZENBERGA PÍSEK 2009

Tradiční odborná exkurze na závěr studia čtvrtých ročníků naší školy začala 7. září 2009 v Porúří, konkrétně na Lesním závodě v Kaiserslauternu, kde nás po celonoční cestě uvítala sama paní ředitelka, doktorka Fenkeová. Přivítání bylo doslova vřelé, protože se podávaly velké teplé preclíky k snídani. Potom už následovala prohlídka jejich závodu, hlavně lesů zvláštního určení, ke kterým patřila i lahůdka – okolí největšího amerického transportního vojenského letiště Rammstein v Evropě. Za to, že v jeho okolí udržují místní lesníci porosty ve výšce 5 a 10 metrů, dostávají 30 000 eur za hektar. K obědu místní myslivecké speciality, přísliby další spolupráce, lovecké fanfáry našich žáků a potom už přejezd do Francie, konkrétně do Štrasburku.

Město si prohlížel každý sám, mnoho času už nezbývalo, ale nádhernou katedrálou z červeného pískovce stihli asi všichni. Na ubytování do Colmaru bylo už jen kousek a všichni po malé procházce večerním městem rychle usnuli.

Následující den v 8 hodin vyrážíme na další cestu. Asi po hodině a půl přijíždíme do města Belfort, ležícího na hranicích Francie, Švýcarska a Německa. Překlad jeho jména je „krásná pevnost“, což napovídá mnohé o jeho historii. Procházíme se po impozantním opevnění města a prohlížíme si velkou sochu lva před městskou pevností. Je věnována obráncům města za prusko-francouzské války a jejím tvůrcem je August Bartholdi, také autor newyorské Sochy svobody. Všichni náruživě fotí.

Ve 2 hodiny odpoledne odjíždíme k dalšímu cíli dnešního programu. Tím je vinařský závod „Starý Armand“ v Soultz-Wuenheimu. Zdejší zaměstnanec nám popisuje historii vinařství, odrůdy vín a způsoby výroby vína. Všichni ochutnávají zralé bobule. „Vinobraní začalo před týdnem,“ vysvětluje vinař. Třešničkou dnešního programu je ochutnávka v místním sklepě. Všem září oči. Každý se snaží vypadat jako znalec. Po ochutnávce dvou druhů vína máme možnost nákupu. Všichni si nějakou tu lahvičku koupí, ať už jako suvenýr, dárek pro rodiče, nebo pro svou večerní spotřebu. Z vinařského podniku odjíždíme v 6 večer.

Příští den, respektive další dopoledne 9. září, měl na starost pan Gérard Wey, poradce pro životní prostředí senátora Alsaska-Lotrinska a prezident společnosti Aprécial, která se právě ochraně životního prostředí profesionálně věnuje. Snad proto, že je Francie v EU déle než my, nebo že je Štrasburk od Colmaru proklatě blízko, mají tyto společnosti podmínky, o kterých si asi ještě dlouho budeme muset nechat jen zdát...

Vogézy, pohoří, do kterého směřovala naše další cesta, přírodními podmínkami připomíná Šumavu. Místní lesník nás provází zdejším lesem a vysvětluje nám způsob hospodaření. Jeho výklad je zajímavý a my máme jedinečnou možnost porovnat české a francouzské lesnictví. Největším překvapením pro nás je, když nám ukazuje jejich způsob ochrany stromků proti zimnímu okusu zvěří. Vezme kousek papírové zakrývací pásky a nalepuje ji na terminál. Funguje to! S údivem a trochou nedůvěry sledujeme tento rychlý, levný a čistý způsob ochrany.

Potom nás ještě čekal soukromý lovecký revír pana Weye v Munsteru, po obědě odchovna čápů v Turckheimu, rozloučení s panem Weyem a velké nákupy v Mylhúzách.

Ve čtvrtek 10. září jsme zhavili meteorologické linky domů, protože jsme potřebovali perfektní počasí. Jeli jsme ze studentské ubytovny v Sionu na záchytné parkoviště Täsch pod Zermattem. Odtud jsme pokračovali taxíky, které jsou tady levnější než vlak, do Zermattu. Překvapením pro mne bylo, že už odsud bylo na horu Matterhorn vidět. Její krásný „špičák“ se tyčil mezi mlžnými opary a byl jemně poprášen zbývajícím sněhem, který se leskl ve vycházejícím slunci.

Zermatt je krásné město plné původních alpských roubenek, ale i hotýlků a penzionů, včetně mnoha hospůdek a re-

Společné foto, v pozadí Matterhorn

staurací. Vše obklopuje překrásná alpská krajina s průzračně čistou řekou, která městem protéká. To je potvrzeno zákazem vjezdu všech motorových vozidel, takže i autobusy tu jezdí malé a elektrické. Ale uskakovat před nimi stejně musíte.

Pro naši skupinu byl Zermatt důležitý tím, že je v něm nádraží zubačky, která nás zhruba za 900,- Kč vyvezla až na poslední stanici její tratě, a to na Gornergrat (3089 m). Cestou jsme projížděli vlakovými stanicemi Findelbach, Riffelalp, Rotenboden. Výstup z vláčku na vrcholu byl pro mne

fascinující. Nevěděl jsem, co mám obdivovat víc, jestli dokonale čistý a chladný vzduch, nebo nepopsatelně úchvatný pohled na alpskou scenérii, ve které vynikala hora Matterhorn. Tato 4 478 m vysoká hora je ojedinělá svým tvarem připomínajícím jehlan. Můžete si ji představit jako tři o sebe opřené trojúhelníky dotýkající se vrcholem. Krása, která je kolem, je všudypřítomná a neutuchající. Zde, i na jiných místech, vždy pocítím úctu před přírodou, nebo myslíte, že něco takového by byl člověk schopen vytvořit?

Když se naše skupina nabažila pocitů z výhledu na Matterhorn a některé další čtyřtisícovky, vyrazili jsme po svých až dolů do Zermattu. Cesta byla sice dlouhá, ale zato krásná. Po nějakých čtyřech až pěti hodinách jsme konečně dorazili do Zermattu. Znovu taxíky, bus a ubytovna v také krásném Sionu. Večer propukl malý neformální hudební závěr exkurze, který poměrně brzy utnula správčova ubytovny. Ráno ale statečně pravila, že zpíváme krásně, ale dlouho a abychom za rok přijeli zas.

Během cesty jsme měli možnost i trochu porovnat zážitky s místními obyvateli. Na Francii je vidět, že je to koloniální země a je za to trestána multikulturalizmem. A to přes všechna plus, která tento fenomén přináší. Nám nezbylo nic jiného, než se přes všechny problémy přenést a volné večery ve Francii si užít. Při citlivé degustaci vína na jedné z colmarských laviček se nám poštěstilo poznat přívětivost obyčejných Francouzů. Při průchodu kolem nás na sídlišti skandovali „Šikana, šikana“ a házeli po nás skleněnými lahvemi. Myslím, že Francie je časovaná bomba, co se týče situace ve společnosti. O to víc mne překvapil kontrast mezi Švýcarskem a Francií. Švýcarsko – země s přírodními krásami, které jsou jinde těžko k nalezení. Lidé žijí v organizovaném pořádku, vše je tak, jak má být, ale něco mi tam přece jenom chybělo. Co to je, jsem si uvědomil až po odjezdu. Byl to temperament. Proto tam lidé vypadají cize. Slovani jsou temperamentnější...

Poslední den, v pátek po snídani jsme se nalodili a přes krásné švýcarské průsmyky Furkapass a Oberalp pass jsme vyrazili směr Písek. Po krátké zastávce v Sedrunu a u disentiských mostů, tuto oblast totiž někteří žáci i učitelé naší školy důvěrně znají z letních brigád, po dálnicích kolem Vaduzu a Mnichova domů.

Autobus zastavil před školou trochu po půlnoci, bylo to krásné a bylo toho dost. Zůstanou vzpomínky a fotografie, které si můžeme ukazovat na sjezdech abiturientů.

Z prací P. Koláře, M. Roučky, J. Tesaře, J. Kodeše a S. Křížka.

Naháňka na Lesní správě Arnoštov

Dne 26. 11. 2009 se konala u Vojenských lesů v divizi Horní Planá na Lesní správě Arnoštov naháňka na spárkatou zvěř a škodnou. Naše škola dostala pozvánku, která byla pro minimální počet 30 střelců, a tak vedení školy ve čtvrtek ráno vypravilo autobus. Jelo 8 žáků třídy 4. A, 8 žáků třídy 4. B a 8 žáků VOŠ a také Ing. Bušina, Ph.D. (ředitel lesnických škol v Písku), Dr. Ing. Konfršt (zástupce ředitele), dále pánové Mála, Jareš (vychovatel) a Jareš ml. Od školy jsme odjížděli v 6 hodin ráno školním autobusem. Cestou k nám v Protivíně přistoupil pan ředitel Bušina. A poté už si to náš autobus namířil rovnou na myslivnu Uhlíkov.

Na místo jsme přijeli kolem osmé hodiny ranní. Přivítal nás ředitel divize Ing. Josef Topka a pozval nás do myslivny, kde pro nás bylo připraveno občerstvení. Po snídani byl nástup a zahájení naháňky, kde nás Ing. Josef Topka seznámil s pravidly naháňky. Po nástupu se určilo osm lidí, kteří šli na předstup a s ostatními nastoupili do školního autobusu, který je postupně rozvezl na štonty k obstoupení první leče. Lovci, kteří šli na předstup, byli rozvezeni na štonty auty. Za pomoci zaměstnanců Lesní správy Arnoštov, kteří nám dělali honce, mohla první leč začít. V první leči bylo vystřeleno celkem šest ran a byla slovena jedna liška. Já byl na předstupu, ale bohužel jsem v první leči nic neviděl. Jinak jsme v první leči viděli hodně kusů vysoké zvěře, ale málokdy se na ni nechalo bezpečně vystřelit.

Po skončení první leče jsme se všichni přesunuli na leč druhou. Druhá leč se mi líbila víc. Jednak z důvodu, že jsem dostal lepší štont, ale také se mi líbila poloha druhé leče. Druhá leč, co se střelených kusů týkalo, byla úspěšnější. Byly uloveny dvě laně a jedna šmola. Ale já měl opět smůlu. Kamarád vedle mě na štontu střelil laň a dva štonty napravo ode mě ulovili šmolu. Ale jinak se mi druhá leč velmi líbila. Ve druhé leči bylo vystřeleno celkem šest ran, z toho čtyři trefily cíl a dvě se neujaly. Pozitivum také bylo, že žádná zvěř nebyla postřelena, a tak se nemuselo dohledávat. Po ukončení druhé leče jsme se všichni přesunuli na Lesní správu Arnoštov, kde se uskutečnil výřad a názorné vyvržení jednoho kusu vysoké (laně). Po odtroubení a ukončení naháňky jsme se přesunuli na myslivnu Uhlíkov, kde pro nás byla připravena večeře. Před večeří nám ještě pan Ing. Topka poděkoval za vzorné chování na naháňce a připil si s námi na „Lovu zdar“.

K večeři byla nudlová polévka a guláš. Jako zákusek se podávala bublanina a kdo chtěl, mohl mít i kávu. Kolem šestnácté hodiny náš autobus vyrazil směrem k Písku. V Protivíně vystoupil pan Ing. Bušina a zbytek lovecké výpravy zamířil k lesnické škole v Písku. Do Písku náš autobus dorazil kolem osmnácté hodiny a od garáží jsme se všichni rozešli do svých pokojů. Byla to krásná naháňka a skvělý zážitek.

Jan Křížba

Budova Lesní správy Arnoštov

Dobrý den, vím, že jsem o sobě už dlouho nedal vědět. Možná tušíte, kdo jsem. Jmenuji se Saša čili Alexandr... Od mého posledního vyprávění se toho dost změnilo. Nyní jsem již přes rok SS s maturitou, 190/20, 3 kg do metráku, toho času studující vysokou školu. Jaké jsem nasbíral v nové životní éře poznatky? Např. v tramvaji není vhodné probírat s kamarády témata jako: Já a můj volný čas, zážitky z kafeb či můj vztah k některým zvířatům. Obzvláště nemáte-li v lásce pohledy padesáti očí patřících určité vrstvě naší populace, která má zdarma jízdné na MHD a dozvěděla se, že je v Tescu o dvě koruny levnější mléko. Dám příklad: Povídal jsem zrovna jednomu soukmenovci, jak jsem jel vlakem na Lipno a jezevčíka, o němž ještě budu vyprávět, jsem si posadil vedle sebe na sedadlo. Přišel průvodčí a upozornil mě, že zvíře patří na zem. Otázal jsem se proč, vždyť jsem za něj zaplatil poloviční jízdné jako za dítě, to také matka ve vlaku přeci neodloží na špinavou podlahu. Konduktér mi však v klidu opáčil, že pes tedy může být na sedadle, ale nohy bude mít na podlaze, což je u dakla technicky nemožné, chceme-li ho nechat v celku. Takto jsem vyprávění v kodrcající tramvaji skončil. Kamarád nevěděl, co má odpovědět, ale jeden sedmdesátník se o odpověď postaral, zněla: „A utíráte těm psům ty špinavý prdele do sedaček!“ Pár vysokoškolaček stojících opodál se uchichtlo. Děvčata hodila pobavené pohledy na dědu, pak na mne a čekala, co se bude dít. Možná bych už neřekl nic, ale jedna z nich měla ty oči, co se pro ně skáče do ohně, takže jsem tomu dobrému muži opáčil: „Pane, já vám také nekontroluji vaše ranní hygienické návyky, i když teď sedíte.“ Děvčata vyprskla, kámoš si posunul brýle na kořen nosu, a ač jsme měli vystupovat o tři zastávky dál, vyskočili jsme hned v zastávce následující, dříve než by nám někdo pomohl. Dále jsem pochopil, že mnoho je o štěstí, a když víte, že dnes štěstí mít nebudete, dá se to ráno poznat podle vašeho pocitu v ústech a opuchlosti celého obličejce, zejména pak partií kolem očí, je ten daný den vámi vyvíjená aktivita /zápočet, zkouška, atd./ pouze plýtvání drahocenné energie, obzvláště pak, má-li člověk, jenž vás zkouší, podobné prapodivné pocity jako vy. Jen se navzájem týráte. Dalším poznatkem, ke kterému jsem v posledním roce dospěl je, že lež,

C E S T A

kteřou neustále opakuje sami sobě, nikomu neublíží. Napíše ty nejčastější případy autosugestivního klamání: „Dneska mě do hospody nikdo nedostane, budu se učit.“ Hned potom navazuje: „Tak jo, ale nebudu pít panáky, dám si pár piv a půjdu spát.“ V pořadí třetí, nejčastější nepravda je: „Ráno se oholím. Vypadám jak houmles.“ Druhá věta bývá pravdou... A konečně čtvrtá věc: „Najdu si trvalý vztah s osobou opačného pohlaví, abych neměl čas na blbosti.“

Ale možná, že chci, aby vše zůstalo tak, jak je to teď, možná je to pohodlnější, nic neměnit. Nejtěžší je, když člověk neví, co chce a přitom pořád něco hledá a po něčem touží. Zase jsem vás zavalil svými úvahami o nesmrtnosti chrousta, ale pokud stále čtete, tady se možná dostanete k příběhu, kvůli kterému jsem zasunul papír do stroje, tedy částečně jsem ho tam dal i kvůli tomu, že vše, co mám, je přečtené, všechny hry dohrané a v televizi nic nedávají. Zmínil jsem se prve o vlaku a jezevčíkovi. Letos v září jsem totiž s naším chlupáčem zažil docela zajímavý den. Celý byl o tom, že jsem se nemohl dostat z místa A do místa B, ačkoli trajektorie předpokládaného pohybu byla pouhých šedesát kilometrů. Byla to taková jednodenní, jak označuje západní literatura, roadmovie. Nečekejte dílo hodnoty beat generation. Ale k věci, neboť, jak praví klasik, i cesta může být cíl.

Ve Znojmě řádila šílenost opakující se každý rok nazvaná Znojmské vinobraní. Hektolitry bílého burčáku kvasily na ještě letním slunci a několika desítkám tisíců lidí protékaly hrdly, aby jim vyčistil krev. Ulice byly ucpané, ty, co nebyly ucpané, alespoň zdobily nádherné zátarasy a stánky s burčákem, stánky sekuritáků, policie a pořadatelé prodávající lístky. Když jsme krokem projížděli tím bláznivcem a táta za volantem vykřikoval tolik jmen na adresy všech okolních tvorů, bylo mi jasné, že z památek tohoto krásného města asi dnes mnoho nespátím. Celé centrum bylo doslova obšancováno tak, že by do něj bez placení neprošla ani myš. A poněvadž jsem větší než kterýkoliv hlodavec a peněz v mé portmonce

nikdy není nazbyt, byl jsem s tvrdou realitou smířen.

O co šlo, a proč jsme byli ve Znojmě? Vinobraní nás vůbec nezajímalo. Tedy jen teoreticky. Naše sousedka Alena totiž slavila ten víkend padesátiny ve své vesničce, odkud pochází. Na padesát vůbec nevypadá. Nu, příroda i pánbůh jsou k ní milostivi. Rodičové tam byli pozváni, tak jsme se sebrali a jeli přes Znojmo do Havraníků. Z naší krásné Šumavy je to slušný kousek. A protože sestra už tou dobou strašila na internátě jednoho budějovického gymnázia a já na oslavu pozván nebyl, byl jsem vybrán k uskutečnění zvláštní mise. Můj výsadek měl proběhnout blízko znojmského nádraží, nádraží najít a dopravit se vlakem do vesnice, chcete-li dědiny, blízko Brna, kde bydlí prarodiče, strýcova rodina a nyní přechodně i má maličkost. Operace byla ztížena několika faktory: vezl jsem s sebou ještě právě naší čubu Vendynu, což je, jak ti chytřejší z vás pochopili, jezevčík, jenž už byl zmiňován, dále oním vinobraním a ještě pár drobnostmi, o nichž se rozepíšu.

Zrovna jsem začínal klimbat, když náš automobil zastavil. Táta mi oznámil, že pro mě je tu konečná. Vystoupili jsme. Octli jsme se na malém parkovišti na samém okraji města. Dál už vedla jen rychlostní silnice na Vídeň, po které tekla nekonečná čoudící řeka aut, jejichž přední skla se leskla v zářijovém svitu jako vlnky Lipenské přehrady, když je rozkolébá parník. Vykládali jsme z kufru naší renaultky bagáž, našťastí jen jeden batoh. Za zadkem nám zatroubil nějaký nervóza. Okamžitě dostal spršku uklidňujících vět. Zavřel okénko, zapálil si cigaretu, prsty přitom tůkal do volantu a nezbylo mu nic jiného než pokorně čekat.

Zchlazený naštvanec musel couvnout, aby naši mohli vyjet. Ani jsem se nenadál, renaultka splynula s pohybující se masou kolony a ten nervóza mě zpražil pohledem a konečně si zaparkoval, poněvadž po ničem jiném už asi netoužil.

Byli jsme sami. Já a pes s nohama do ix. Jen my dva v cizím městě, respektive na jeho úplném okraji. Vyšel jsem z parkoviště a rozhlédl se. Silueta Znojma byla jasná, jako by ji někdo namaloval. Dneska by od nás byly vidět Alpy, řekl jsem si. Ale já potřeboval vidět nádraží a myslím, že jsem ho spatřil. Rozkládalo se na horizontu tak sedm set metrů daleko. Vedla k němu

úzká asfaltka. Zleva ji ohraničovaly domy a ploty, zprava koleje. Tak jdeme, vydechli jsme.

Po několika minutách chůze se nám ostře vyrýsovala nádražní hranatá budova. Přes široké kolejiště k nám doléhal hlas z nástupištního tlampače. Slova té dobré ženy, která radila cestujícím, kam mají nastoupit, splývala v ozvěně v jedno huhlavé altové pianissimo. Nad kolejištěm se klenula lávka ze železa a betonu. Byla dlouhá a široká. Uprostřed jsem se zastavil, možná byl právě tohle začátek anabáze, a pozoroval cvrkot na perónech. Pode mnou se plazilo nespočet kolejí, těch ocelových žil civilizace.

Když Vendyna začala kňučet, rozešli jsme se k nádraží. Musím říct, že znojenské vlakové meritum zevnitř vypadá mnohem lépe než zvenčí. Prostor před nádražím, všechna čest, byl čistý, s lavičkami, zelení a trávníkem, který Vendyna po psím způsobu označila. Naštěstí blízko jalovcového keře, poněvadž jsem neměl pytlík. I tak jsem radši rychle zmizel. Hala byla pěkná, moderně vyřešená. Svítící tabule s odjezdy a příjezdy, prosklené kukaně a záchod, kde po mně chtěli za vymočení pět korun. No, lepší než se pochcat. Skleněné dveře přívětivě vyhlížející nádražní restaurace mě neupoutaly tak, jako to, co bylo za nimi. Šel jsem koupit jízdenky. Žena za přepážkou si četla a poslala mě k okénku o pár metrů dál. Když viděla, že za mnou cupitá jezevčička, nenápadně se vyklonila, prodala mi jízdenku do Brna a pak mi s vlídným úsměvem oznámila, že vlak mi právě odjel. Zjistil jsem, že mi jdou hodinky o pět minut později. Kdybych to byl býval věděl, byl bych býval si tu jízdenku nekupoval a zvolil bych autobus. Tato paní se přes sklo vyklonit nemohla, a tak alespoň požádala, abych psa zvedl. Vyhověl jsem a odměnou mi byla útěcha: „Za dvě hodiny vám jede další.“

Nádražní putyka mě uvítala s otevřenou náručí. Sedl jsem si k prázdnému stolu zády k oknu. Vendyna si lehla pod židli. Bylo mi toho tvora líto. Já u piva pár hodin přežiji, ale co ona? Zoufale na mne pohlédla. Tak, jak se umí dívat někteří psi, nikdo z lidí nedokáže. Kdyby dokázal, stane se z něj největší citový vyděrač v dějinách. Chápu žebráky, kteří si s sebou berou na sichtu psa. Kolemjdoucí jim pak dávají peníze na to, aby chudák pesek neumřel hladem. Je zvláštní, že člověk neznámému příslušníku svého

druhu nepomůže tolikrát a se soucitem, jako pomůže neznámému zvířeti.

Zpátky k nádražce. Jak to tak v některých nálevnách chodí, i tady se vyskytovaly nejrůznější druhy lidí, zvířat a ostatních individuí. Když jsem se rozhlédl, spatřil jsem opravdu pestrou směsici návštěvníků. Takovou, která se vyskytuje jen v nádražních putykách, v místech, kde se protkávají osudy lidí a zvířat, kde si navzájem na pár chvil vstoupí do životů, podívají se na sebe a potom se pohledem lhostejně rozloučí, aby se již nikdy více nepotkali. Je to místo, kde se na chvíli sloučí osudy všech přítomných a sváží se v jeden. Jak řekl klasik: „Poslušně hlásím, že život lidskej je tak složitej, že život jednoho člověka je proti tomu úplnej hadr.“ Tak se zde svázaly osudy

Emilka od sv. Huberta, ilustrační foto

mé, Vendyny, asi patnácti cikánů a pěti jejich čoklů, několika cestujících, kteří vypadali všedně a staršího páru manželů, který bych očekával spíše v luxusním hotelu a nikoliv v zaplivané putyce. Ještě bych zapomněl, u vedlejšího stolu seděli dva mládežníci, tak šestnáctiletí, chlapec a dívka. Hospodský byl veselý chlapík, usměvavý, tak něco přes třicet, s náznakem pupku.

Hospodský na mě od pípy kývnul. Vztyčil jsem prst. Toto znamení poví víc než tisíc slov. Výčepák dotočil, potáhl z cigarety a už plul ladně k mému stolu. Po cestě se zastavil a vykulil oči. Mládežníci napravo ode mě si dávali hubičku. Když se celí zrudlí od sebe po dva a třiceti vteřinách odlepili, výčepák shodil masku údivu a se slovy: „Nóóó, pěkný!“ mi dal na stůl pivo. Znojenská jedenáctka mě příjemně překvapila, ne že se dala jenom pít, ale dokonce i chutnala. Ob-

jednal jsem si dršťkovou polévku a čekal. Elegantní manželé dojedli, mládežníci se opět věnovali neverbální konverzaci a jedna cikánka kojila děcko, kouřic při tom. Upil jsem a ucítil na sobě psí oči. Vendyna měla žízeň. Přesl jsem nálevnu k cikánům a jejich čoklům. Mezi chlupatými vořechy a jedním krátkosrstým hovadem ležela na zemi miska s vodou.

„Můžu si tu vodu vzít pro psa?“, zeptal jsem se potetovaného padrina, jenž vážil asi tolik, jaká je maximální nosnost panelákových výtahů.

„Když ti to, gadžo, oni dovolí,“ řekl a ukázal na zvěřinec pod stolem. Pohlédl jsem na Vendynu. Seděla pod židli a olízla se. Psi, vy plémě hadí, všichni jste stejní, a když jsem sahal pro misku mezi patero těl, čekal jsem bolest ve stažených svalech svého předloktí. Ruka se připravila na kousnutí. Ale to nepřišlo. Vítězoslavně jsem zvedl misku, přešel s ní zpátky a položil ji před Vendynu. Napila se. Lemtala tu břechku dlouho, pak poděkovala pohledem a z rezivých vousů jí kapala tekutina, která byla vodou naposledy, když z kohoutku tekla do misky, tam už se z toho stal roztok čokolí. Přišli nějakí rodiče s tak tříletým děvčátkem, které bruslilo za štěnětem bulteriéra. V putyce už to vypadalo jak v útulku pro psy a ztracené existence. Bultík vrtící prutem se hnál k Vendyně, ta vrtěla prutem též, a tak jsem neměl strach. Děvče držící vodítko bruslilo statečně, ačkoli to nestačilo k tomu, aby štěně nevytilo vodu z misky. Místo dršťkové mi donesl výčepní gulášovku, ale protože se tak hezky smál, nic jsem neřekl. Jen jsem poděkoval. Do protější party přibyla členka. Když jsem se díval na její nohy, vzpomněl jsem si na slova jednoho kamaráda: „S cikánkou bych nikdy nešel.“ Přičemž odpověď mu dal další kamarád: „Potmě barvu nepoznáš.“ Tahle byla hezká i za světla. Z polévky jsem vybíral větší kousky masa a házel je Vendyně pod židli. Konzumovala je s rychlostí spalovny na kaflerce.

Dojedli jsme a já vžunknul ještě pár piv, než se ke mně posadil divně vyhlížející děda. Musel vychlastat nejmíň osm litrů burčáku a naklonil se ke mně přes stůl. Tichým hlasem pravil: „Je to v prdeli, zasloužím si chćpnout.“

Po tomto jeho projevu jsem zaplatil a zdekoval se. Venku bylo krásně. Šli jsme s Vendynou tam, kam nám to dovolili pořadatelé a ty jejich dráthindsny. Došli jsme na náměstíčko proti nádražce, to byla příjemná změna. Slunce zářilo jako v září. Babí léto ukázalo svou vznešenost. Říkalo: „Jen si mě užijte, naberte

si poslední hřejivé paprsky pod kůži, milí zlatí, podzim už se s vámi takhle mazlit nebude.“ Secesní budovy, jírovce, jejichž klíněnkou napadené listí se natáčelo k slunci a v celé té atmosféře vládla pohoda. Z centra chodili rozesmátí lidé, to šli z vinobraní. V parku seděli milenci a bavili se, lidsky!

Zatímco jsem připaloval cigaretu nějakému vlasáči, Vendyna čůrala na chodník. Takový den by měl být třistakrát do roka. Kdybych byl básník, pustil bych psa z vodítka, sedl do parčíku pod živoucí větev, psal bych a rozplynul bych se. Toulal jsem se asi dvacet minut a zamířil na nádraží. Jak si tak s Vendynou štrádujeme, deset metrů před námi zrovna od zastávky vyrazil autobus linka Znojmo - Brno, přímá. Zamával jsem mu a začal se smát, Vendyna dělala, že ke mně nepatří a to vodítko, co držím, není její. Na nástupišti jsme dorazili jen tak tak. Vlak už stál plný lidí, s nahozeným motorem, a výpravčí postával s pláčačkou na peróně. Vzal jsem čubu do podpaždí jako tašku a naskočil. Když se zavřely dveře jednoho jediného vagonu, bylo mi hned pár věcí divných. Za Á: proč do Brna vypravují ajzenboňáci jen jeden vagon, když je nacpaný k prasknutí, i když takto přeplněný dopravní prostředek je dobrý v tom, že nespádnete na zem - vždy se o někoho opřete. Za B: proč všichni cestující mluví jazykem Marxovým, tedy německy?

Že bych si spletl kolej? Bylo to tak. Za celou cestu jsem neviděl ani píd' krajiny, tak jsem byl mezi Germánci zastaven. Průvodčí nepřišel, neprocpal by se hradbou lidských těl. No passaran! Za chvíli mě notně bolela ruka, čuba má osm kilo a přehodit jsem si ji nemohl. „Joo, das ist schön Dachshund, putzi mucí, tuću,“ rozplývala se nad Vendyninou zívající mordou nějaká Němka. „Jo je hezká, je moje,“ povídám jí, „ale to mi nepomůže, páč já jsem, dámo, v hajzlu.“

Vlak zastavil - hurrrrááá! Rychle jsem vyskočil. Připadal jsem si jako člen operace Silver A na neznámém území. Musel jsem provést rekognoskaci terénu a za použití všech prostředků se dostat ke svému. První, co jsem spatřil po provedení výsadku, byly dvě policejní uniformy a v nich, podržte se, policajty. Tak jsem nebezpečný špion a v jezevčíkovi pašuji čtvrt kila heroinu, chtěl jsem jim říct, ale neřekl. Došlo mi, že jsem asi na poslední výspě civilizace, poslední moravské vesnici, pak je už jen tvrdá kapitalistická cizina. Nádraží mělo nové, opravdu re-

prezentativní nástupišť. Perón připomínající šedivý Hadriánův val či Velkou čínskou zeď se zámkovou dlažbou, musel stát asi tolik, co půlka celé vesnice. Před dveřmi vysoké boudy, která byla dokonce omítnutá, stál asi šedesátiletý výpravčí s červenou čepicí na olysalé lebce. Tato trojice si mě se zájmem prohlížela, nejspíše proto, že zde dlouho nikdo nevystoupil. Připadal jsem si jako v Cimrmanově hře Švestka, kde do zapadlé dědinky přijedou přátelé trhat modré plody, z nichž teče srdce Moravy - slivovice.

Pravá idyla. Slunce už bylo ve třech čtvrtinách své denní pouti a paprsky dostávaly narůžovělý nádech. „Dobrý den, prosím vás, kde to jsem?“, zeptal jsem se jich. Větší policajt se usmál a ukázal na ceduli na štítu stanice. Šatov. Skutečnost, že nejsem ožralý, ani jsem nepřiletěl z Marsu, přijali s úsměvem. Možná kdybych řekl, že přicházím v míru, zahodili by pistole a utekli.

„Vítáme vás v Šatově, poslední moravské železniční stanici.“

Výpravčí stál stále před boudou.

„Prosím vás, kdy jede další vlak do Znojma?“, zeptal jsem se. „Za hodinu,“ řekl výpravčí.

„Chcete jízdenku?“

„Jo.“

Výpravčí vlezl do boudy. Čekal jsem stále u dveří s tím, že mi jízdenku normálně podá do ruky. V boudě si sedl za stůl, sundal červenou čepici výpravčího a nasadil si modrou. Změnil se v přednostu.

„Jděte si k okýnku,“ houkl na mě.

Obešel jsem boudu z druhé strany. Okénko tam bylo a v něm kulatá hlava přednosty či výpravčího nebo kdo to vlastně byl.

„Znojmo, junior pas a pes.“

Podal mi ručně vypsanou jízdenku. Poděkoval jsem a zaplatil. Policajti někam odešli. Jízdenka pro mě stála se slevou osm korun, pro Vendynu, která váží dvanáctkrát méně než já, jedenáct korun. To je bordel!

Vydal jsem se na obhlídku. Co tu budu tu hodinu dělat? Prošel jsem javorovou alejí. Je zajímavé, že javory všude převlékají podzimní kabát jako první. Jejich zubaté listí už červenalo. Mezi lupeny se pohupovaly pavučinky a ve zlatém vzduchu poletovaly bodavé mušky. V Šatově je snad jen jedna ulice, jinou jsem tam totiž neviděl. Za chvíli jsem byl za dědinou. Pustil jsem Vendynu z vodítka, okamžitě se rozběhla k plotu, který lemoval cestu z žulových kostek. To už se vidí málo-

kde. Kostková silnice byla udržovaná. U cesty byla cedule s nápisem Modrý sklípek. Asi tam někdo vyzvracel demizhon portugalu, nebo co. Bylo to kilometr daleko. Z časových důvodů byla varianta návštěvy sklípku zavrhnuta, a pak, docházely mi prachy. A tak jsme šli. Vůbec mi to nevadilo. Nevadilo mi to, že nevím, kde jsem, že Brno je 60 km daleko a vše, co jsem za čtyři hodiny udělal je, že jsem se od něj ještě oddálil. Dalo by se říct, že mě zaplavil pocit spokojenosti, jakýsi poetizmus. Byl jsem v tu chvíli šťastný, svobodný, nikdo neměl tušení, kde Saša je, hlava byla bez jediné starosti. Otevřel se mi pohled na fotbalové hřiště. U jednoduchých stolků postávali fanoušci a sami si točili pivo ze sudu, který si hověl ve strouze. Tam by něco mohlo kápnout. Beztak jsem měl žízeň a Vendyna taky. Fotbalisté hráli vcelku čistou hru. Na trávníku se v bolestech svíjel jenom rozhodčí. Přišel jsem ke skalním fanouškům, jak jsem se od jednoho dozvěděl, jmenovali se Non plus ultras Šatov. Šatov hrál první kolo pralesní ligy proti dědině, která se mi vykouřila z hlavy. Možná to psali Shatow. Slovo dalo slovo a chlapi doznali, že jsem z Čech. Pověděl jsem jim odkud a jak cestuju. Jeden mi podal pivo v kelímku a řekl: „Tak si dé, Hanzelka. Ať dobře dondeš!“ Nedalo mi to a zeptal jsem se na ten Modrý sklípek. Z jednoho fandy se vyvalila neuvěřitelná historie:

„V tem sklepe to totiž jeden borec kdysi málem odnes. To se stalo někdy v devatenáctém století. Měli to tenkrát nějaká dva bráši, keři to chtěli mít pěkné. Tady só sklepy v pískovců to víš, ne? Dobrý, víš, ale ta místnost, kde se chlašče, ehm, koštuje, je obložená, prostě oplácaná hlino a ta je pak nabílená a na to se dál malujou ty krucaličky a ty pičeviny tam. No a na ty krucaličky si ti dva bráši pozvali malířa. On to byl jejich kámoš. Když jim to vymaloval, nic po nich nechtěl, tak se tam aspoň ožrali. Malíř se vzbudil a zjistili že je tam sám. Jo ty krucaličky tam malovali modro barvo. Jako cibuláky. Tak ti hňupi ho tam zapomněli. Milé malíř tam byl tédeň zavřený a žil jen o uzemým a víně. Naštěstí tam bylo dost petroleja do lampy, tak se aspoň nebál. Jak tam byl uvězněný, z nudy to celé vymaloval namodro. Když ho začli shánět v dědině, byl staré mládenec, nikdo ho moc nepotřeboval, vzpomněli si ti dva bráši na sklep. Našli ho tam. Pré jak vylezl ven, zmotané jak sviňa, vypil najedno

dva a půl litra vody. Jo, musíš pit vino, aby sis ráno vážil vody. Tady se vlastně ukázalo, že ve sklipku funguje teorie relativity, protože malíř si myslel, že tam byl zavřený jenom tři dni, místo šesti, který tam opravdu odkroutil.“

Záhada Modrého sklípku byla tímto vyřešena. Dopil jsem a rozloučil se s Non plus ultras Shatow. Když jsem dorazil na zastávku, železničář v kukani spal a příslušníci PČR stáli před nástupištěm. V železném přístřešku seděli lidé v dobré náladě - jeli na večerní program do Znojma. Ach, Znojmo, Znojmo, vidím tě dvojmo. Sedl jsem si na lavičku. Policajti přišli ke mně. Je neuvěřitelné, s kolika lidmi můžete navázat konverzaci přes psa. Ten jeden, byl to ten vyšší s prošeďivými skráními, řekl, že je též myslivec, ale psa nemá. Začali jsme se bavit jako bychom seděli na poslední leči. Řekl jsem mu, že jsem ze Šumavy, jak čuba bezvadně pracuje na barvě, to je pravda, kolik střílíme prasat atd. On zase vyprávěl o tom, jak honí zajíce, střílí do špačků ve vinohradě a nakonec jsme se oba shodli na tom, že zetháčko je nejlepší lovecká zbraň, která kdy byla ve střední Evropě zkonstruována a není náhodou, že ji vyvinuli v závodě Zbrojovky Brno. Jeho druhý kolega jenom poslouchal a za chvíli si odešel za roh zapálit.

Přijela lokálka. Ted jsem si toho všimnul. Na ceduli, kde je napsána domácí stanice a konečná, se skvěl nápis Retz-Znojmo hl. n. Kdybych si toho všimnul hned ve Znojmě, nezažil bych tak krásný kus odpoledne. Do vozu jsem nastoupil jako poslední. Sedl jsem si na volné sedadlo a kývnul na policajty. Když se děda, co na stanici sloužil, řádně vyzíval, zvedl plácačku a zasalutoval vlaku. Policajti salutovali též, ale jenom mně. Usmívali se a dívali se na vláček, mhouříce oči proti nízkému slunko. Opustil jsem Šatov. Vendyna mi vyskočila na klín a předníma se opřela o desku pod oknem. Čuměla ven a vlhkým čenichem matlala po skle prapodivné obrazce. Pozoroval jsem krajinu s ní. Zatímco ona hledala zrakem potencionální kořist, já jsem se labužnicí kochal. Poprvé v životě, i když jenom z vlaku, jsem viděl v celé majestátnosti pýchotní srub. Seděl uprostřed louky, ta tuhá masa šedomodrého betonu a oceli. Seděl tam jako němý svědek času, kdy naše země znala slova hrdost, odhodlanost, prosperita. Ale zažívala také strach a topila se v nejistotě.

Jan Poláček

Odborná exkurze 18. 6. 2009

Vojenské lesy a statky ČR, s. p. - divize Horní Planá

Třída: 3. B

Vedoucí exkurze: Dr. Ing. Antonín Konfršt - zástupce ředitele školy
PhDr. Libor Šimůnek - třídní učitel

Program:

První cíl naší exkurze byla Lesní správa Horní Planá, kde jsme se seznámili s náměstkem Ing. Jiřím Flíčkem a Helenou Flíčkovou, kteří nás ochotně doprovázeli po celý den. Poté jsme se vydali k rybníku Olšina a kulturní památce zvané Bašta. Zde nás velmi zaujaly muzejní exponáty dřevorubecko-lesnického náradí a pomůcek, včetně historické fotodokumentace z lesního hospodářství Horní Planá. V další místnosti této památky bylo ke shlédnutí několik vypreparovaných ryb a náčiní k jejich lovu a zpracování. Dále jsme viděli unikátní vzorek z jedlového vypouštěcího potrubí starý cca 1000 let.

Stručné informace o rybníku Olšina:

Rybník Olšina, který se nachází v nadmořské výšce 732 m n. m., byl pravděpodobně založen r. 1370 zlatokorunskými cisterciáky a je tak nejstarším a nejvýše položeným chovným rybníkem v Čechách.

Založení rybníka spadá do doby, kdy kolonizace této krajiny dosáhla svého vrcholu, klášter byl již natolik konsolidován, že se „Rýnští mniši“ (jak Češi cisterciáky nazývali) snažili využít prebendy dané Přemyslem Otakarem II. a svoje hospodářské zájmy posunovali stále do lesů a hor. Areál rybníka se rozkládal na 132,6 ha a vlastní vodní plocha podle historických pramenů činila 120 ha.

Hráz rybníka je sypaná o výšce 6,40 m a délce 400 m. Stavba byla dokončena v letech 1380-1390. Okolo r. 1790 došlo k protržení hráze. Voda strhávala domy a vzala si mnoho lidských životů. Na tehdejší dobu to byla velká katastrofa, která způsobila záplavovou vlnu a rybník byl tehdy nazýván „vrabem až k Praze“. Na místě protržené hráze, které je patrné dodnes, stojí historická Bašta.

Historie památky Bašta:

Rybářská bašta byla pravděpodobně postavena v první polovině 15. století na původní hrázi nově vzniklého rybníka Olšina. Zpočátku byla i s rybníkem majetkem cisterciáckého kláštera Zlatá Koruna. V první polovině 15. století došlo k převodu tohoto majetku na Rožmberky. V r. 1622 přechází krumlovské panství na Jana Oldřicha z Eggenbergu a v r. 1719 přechází majetek na rod Schwarzenbergů. Vznik objektu v dnešní podobě lze datovat pravděpodobně do období 18. století. V současné době je rybník a stará rybářská bašta majetkem Vojenských lesů a statků, divize Horní Planá.

Uhlíkov

Dalším cílem naší exkurze byla návštěva myslivny Uhlíkov, kde proběhla přednáška ředitele Ing. Josefa Topky, včetně zajímavé prezentace VLS, divize Horní Planá. V prezentaci jsme se dozvěděli údaje o výši těžeb, zastoupení dřevin, věku dřevin, plánu lovu a viděli jsme graficky znázorněný přehled věku zaměstnanců apod. Následně jsme se podívali na spoušť způsobenou větrnou kalamitou v r. 2007.

Zalesňování kalamitních holin na divizi:

Po větrné kalamitě v lednu 2007 nastalo období jejího zpracování, které co do rozsahu bylo velice nákladné. Společně se toto dílo podařilo na konci října 2007. Dále však pokračovaly práce na asanaci pracovišť, úklidu holin a jejich přípravě k zalesnění. Mimo úklidu klestu šlo vesměs o práce, které byly ve velké míře mechanizované. Nastal však úkol zalesnit veškeré vzniklé holiny a v tomto případě se s ohledem na terén nedalo s mechanizací počítat. Celkové množství holin přesáhlo 750 ha a dalo se předpokládat, že se holiny budou zvětšovat především zásluhou větrem narušených porostních stěn. Největší holiny vznikly na Lesních správách Arnoštov a Horní Planá. Dvě ze vzniklých holin měly výměru větší než 50 ha. Na toto území byl zpracován zalesňovací projekt taxační firmou s ohledem na veškeré známé skutečnosti. Především byly zohledněny stanovištní podmínky, směr větru a vlhkostní poměry. V rámci projektu byly navrženy i stabilizační prvky. U velkých holin bylo nutno řešit problém s vytýčováním hranic oddělení, porostů a zároveň i plánovaných obnovních prvků. Na několika exponovaných lokalitách bylo obnoveno původní odvodnění.

V roce 2008 bylo příznivé jaro pro zalesňování. Práce byly zahájeny okamžitě po podpisu smluv a první sazenice byly v zemi 11. dubna. Na tak velké množství sazenic, které bylo potřebné šetrně uskladnit, nebyl vybudován dostatek sněžných jam.

Podarilo se však pronajmout prostory ve starém pivovaru v Černé v Pošumaví, kde byly po úpravách krátkodobě skladovány dovezené prostokořenné sazenice. Jarní prostokořenná sadba byla zalesněna do konce května. Jednalo se celkem o 1 163 000 ks sazenic. Zalesňování probíhalo v naprosté většině ruční jamkovou sadbou. Nasazení bylo opravdu vysoké. Nejvyšší denní výkony u divize přesahovaly 60 000 ks sazenic. Na pasekách pracovali lidé mnoha národností a nebyli to vždy jen Evropané. Od srpna pokračovala obalovaná sadba a v září bylo plynule navázáno na podzimní výsadbu prostokořenných sazenic. V tomto případě bylo možno využívat klimatizovaný sklad sazenic střediska lesních školek v Nové Peci. Toto středisko zajišťovalo výdej sazenic firmám po celý rok. V roce 2008 tedy divize Horní Planá zalesnila celkem 1 927 600 ks sazenic na ploše 395 ha, z toho 567 500 ks obalovaných sazenic. Procento melioračních a zpevňujících dřevin dosáhlo výše 37,9 %. Oplocování kultur byl další výkon, který se významně podílel na pěstební činnosti. Do října bylo postaveno 78 km nového oplocení. Stávající meliorační sítě byla obnovena na téměř 45 km. Současně však probíhaly další pěstební výkony. Úklid klestu dosáhl výše 75 800 m³, chemická příprava půdy před zalesněním 280 ha. Na ostatních nově vyklizených holinách velice rychle nastoupila buň, která byla likvidována jak chemicky, (53 ha) tak mechanicky (597 ha). Nátěr proti okusu 693 ha, ochrana lesa proti zvěři 66 ha a prořezávky byly provedeny na 267 ha, ochrana proti klikorohu borovému 105 ha. Toto malé množství ochrany proti klikorohu je ovlivněno skutečností, že dodavatelské firmy prováděly ochranu u části SM a BO sazenic před výsadbou.

V letošním roce se dokončí zalesnění kalamitních ploch. V plánu je zalesnit 1 949 000 ks sazenic na ploše 365 ha. Oplocování kultur je plánováno ve výši 40 km a obnova stávající meliorační sítě 23 km. Budou však pokračovat i další pěstební práce související s řádným zajištěním kultur. Mezi další plánované výkony patří příprava půdy pro obnovu chemická 61 ha, ochrana mladých lesních porostů proti buňení mechanická 717 ha, ochrana mladých lesních porostů proti buňení chemická 271 ha, nátěr proti okusu 740 ha, úklid klestu 86 600 m³, ochrana lesa proti zvěři 42 ha a prořezávky 252 ha. Část úkolu byla splněna v minulém roce, větší díl však čeká v letech následujících. Zbývá jen přát příznivé počasí pro výsadbu sazenic, jako základ pro úspěšné založení a odrůstání nových kultur.

Jako zkoušku naší fyzické zdatnosti nám vedoucí připravili výstup na „rozhlednu“ zvanou Knížecí Stolec, jehož nadmořská výška činí 1225 m n. m. Z vrcholu bylo možné vidět rozsáhlé pohoří Šumava a dohlédli jsme až na chladící věže jaderné elektrárny Temelín.

Na závěr jsme navštívili Lesní správu Arnoštov, kde pan správce Miroslav Keltner pohovořil o správě a ukázal nám kanceláře zaměstnanců LS Arnoštov.

Závěrem:

Závěrem je třeba říci, že tato exkurze měla rozsáhlý přínos pro všechny účastníky, pro nás studenty a vedoucí exkurze, i pro pracovníky výše zmíněných objektů, které jsme navštívili, neboť se tak společně setkali zájemci o přírodu a faktory s ní spojené a rozvinuli zajímavý dialog. Exkurze byla dobře naplánovaná, plná nových informací, pro studenty byla velice poučná a zároveň zábavná, nechyběly ani vtipné postřehy. Získané znalosti jistě poslouží k dalšímu osobnímu rozvoji a prohlubování zájmu studentů o obor lesnictví.

Zdroj: Ing. Milan Suk. Zalesňování kalamitních holin na divizi Horní Planá. In Časopis zaměstnanců Vojenských lesů a statků ČR, s. p., ročník IV/duben 2009.

Zpracovali: Vladimír Švarný a Libor Kolář

Praxe v Gmundenu

„Rychle, rychle nasedat a vyrážím!“ nese se nadšenou pracovní skupinou. Nasedáme do auta a odjíždíme na týdenní praxi do alpského městečka Gmundenu. Po cestě přemýšlím, jaké to tam asi bude. Co vše zažijeme?

Koukám z okénka a vtom mě zaujme nevkusný poutač s nápisem „Temelín je neohospodářný!“ V duchu si říkám „A je to tady!“ První a jediné zklamání z tohoto výletu. Pokračujeme v jízdě a cestou prohlédneme upravené statky. Vždy, když se automobil vyhoupne na vrchol nějakého kopce, všem se tají dech. Nastane hrobové ticho.

„Už jsme tu!“ slyším z předních sedadel. Vyskakují z auta a pozorují okolí. Nevím, kam mám koukat dříve. Slyším jen „Koukejte, hele támhle, no to je paráda.“ Prohlížím vrcholky Alp, krásné

jezero a snad ani nedýchám. Připadám si jako ve snu.

Vezmu svoje věci a pomalým krokem se vydám k romantickému zámečku. Správce nám ukazuje pokoje, ale já nemůžu spustit oči z velké lípy a nástěnných maleb na nádvoří. Ze všech stran na mě dýchá historie a já mám krásný pocit. Ubytujeme se a jedeme pracovat.

„Práce!“ Nikdo si ale nestěžuje. Od toho tu přece jsme. V tak hezkém prostředí se plní úkoly samy. První den si na nás posvítilo sluníčko. Vše šlo rychle a večer se pomalu blížil. Unavení jsme padli do postelí a těšili se na druhý den.

„Vstávat!“ nese se dlouhou chodbou. Vyskočíme z postelí a jsme plni očekávání. Po snídani vyrážíme do lesa. Prší! Celý den na nás padají malé studené kapky. Bubnují do listů a já poslouchám

krásný lesní koncert. Brodím se neoknečnou houštinou, kterou osvobozuji od plevelných dřevin. Vykřiknu „au,au!“ Kouknu se k zemi a v objetí mne drží ostružiny. Znaveně voláme „už je konec?“, ale nikdo neodpovídá. Po chvíli se prokoušu na louku. „Hurá, už máme padla!“ Odjíždíme na náš zámeček.

Večer sedíme s kamarády pod lípou a povídáme si, relaxujeme. Druhý den vstáváme opět do deštivého dne a jdeme spravovat plot. Práce nám utíká. Dostaneme malé lepivé cedulky. Musíme na ně napsat své jméno, aby nás všichni dobře poznali. Všude kolem jsou příjemní lidé. Vyčistíme náradí a je čas na výlet. Rozzáří se nám očička a přemýšlíme, kam asi pojedeme.

Je po dešti, vyrážíme do hor po prašné cestě. Před námi se otevírá bludiště

skal. Kličkujeme po úzkých cestíčkách. Tají se mi dech a mám i strach. „Je tam kamzíků!“, vykřikne někdo z předního sedadla. Stojí na skále a my ho obdivujeme jako filmovou hvězdu. Auta těžce stoupají do zrádných kopců k dalším nádherným místům. Snažím se zapamatovat si všechny pohledy. Vracíme se na zámeček.

Náš pobyt se krátí, ale nechci na to myslet. Absolvovali jsme praxi a vše potřebné je splněno. Už zbývá se jen

rozloučit a poděkovat panu řediteli. Večer si zahrajeme pár písniček a jdeme spát. Pan ředitel nám naposled potřeše rukou, předá osvědčení o absolvování kurzu a slavnostním sálem se nese smutné „děkují“.

Když nasedám do auta, říkám si, jaká kouzelná místa jsem viděla. Vše mě očarovalo. Otáčím se a naposled kouknu na jezero a zámek. Čeká nás cesta domů a já přemýšlím, co první řeknu rodičům a na co nemám zapomenout.

MATURITNÍ PLES 4. A a 4. B - 6. 11. 2009

SOS (Sonet o samotě)

Nechápu, co se to se mnou děje,
srdce i mysl mám plnou beznaděje,
můj tichý dech nahlas se chvěje,
tvář zamklá, jen tak se neusměje.

Poslední dobou sama chci být,
toulat se světem a jen tak si snít,
nezáleží mi na ničem a vše mě mívá,
myšlenky o nesmyslech kolem mne sílí.

V dešti sedávám v opuštěném lese,
v hlavě mi letí, co osud s sebou nese,
jednou větou, můžu lehce říct,
co na srdci mám a mnohem víc,
že mé srdce trpí prázdnotou,
že osoba má chlubí se samotou.

SAMOROST

CASOPIS LESNICKÝCH ŠKOL V PÍSKU
www.lespi.cz

SAMOROST – občasník VOŠL a SLŠ B. Schwarzenberga Písek, 1. číslo, ročník 31, rok 2010 / do čísla přispěli: Jindřich Pavliš, Ondřej Bešták, Štěpánka Dindová, Petr Kolář, Michal Roučka, Jaroslav Tesař, Jakub Kodeš, Stanislav Křížek, Jan Poláček, Jan Kříba, Vladimír Švarný, Libor Kolář, foto: Jaroslav Tesař / foto: fotoarchiv Samorost, fotoarchiv Praam / ilustrace: Josef Krejsa, František Liebl / jazyková úprava: PhDr. Libor Šimůnek / grafická úprava: prof. František Doubek a Praam studio / sazba a technická realizace: MATICE LESNICKÁ s.r.o.